

Betrekken bij de kerk



**Kinderen horen bij de kerkelijke gemeente. Daarom hebben ouders de taak de betrokkenheid met de kerk te bevorderen.
Hoe kunnen zij dat doen?**

TIP

Meer concrete handvatten rond het thema kind en kerk kun je vinden in hoofdstuk 7, 8 en 9 van het boekje *Opvoedingsreis deel 2: Bijbelse opvoeding en huisgodsdienst*.

Wat is de grote opvoedingsopdracht voor vaders en moeders? Volgens Psalm 78 dat zij Gods Woord doorgeven. Of zoals het Doopformulier het zegt: hun kinderen christelijk en godzalig opvoeden. De Bijbel en Gods knechten wijzen daarvoor de Weg. De kerk is de werkplaats van de Heilige Geest. Daarom is het zo belangrijk er heen te gaan. Alle mensen liggen verloren, maar de Heere heeft een Weg gebaad om behouden te worden. Dat wordt in de kerk gepreekt. De kinderen van de kerk mogen leven onder de bediening van het genadeverbond. Laten ouders aan hun kinderen merken dat het een voorrecht is? Zoveel mensen zijn met het Woord van God onbekend. Het is een wonder dat het gezin naar de prediking van Gods Woord mag luisteren. Het geeft een voorsprong op onkerkelijke gezinnen, omdat de Weg gewezen wordt.

Tegenwerking

In de huidige samenleving lopen kinderen van jongs af aan gevaar zich een levensinstelling eigen te maken die hen 'straatwijs' maakt en die het 'Wegwijs' of 'Woordwijs' tegenwerkt. Wat ze zien en wat ze horen staat meestal haaks op Gods Woord. Leuk en lekker, hier en nu gaan voorop. Er zijn in deze tijd ontzettend veel ongemerkte invloeden die kinderen er gemakkelijker dan ooit toe kunnen brengen om andere wegen te gaan dan hun ouders –als het goed is- met hen voorhebben. Daarom is een bewuste godsdienstige opvoeding meer dan ooit noodzakelijk. Dat gebeurt in de eerste plaats in het gezin. Maar ook de kerk is daarin belangrijk.

Naar de kerk

Bij het naar de kerk gaan hebben kinderen begeleiding nodig. Veel liturgische onderdelen zijn voor de ouders vanzelfsprekend, maar voor kinderen niet. Uitleg zorgt ervoor dat ze minder gedachteloos of met de gedachten bij andere dingen aanwezig zijn. Kinderen zullen niet de hele preek volgen. Maar naar de kerk gaan, is meer dan naar een preek luisteren. De kerk is er om de Heere te ontmoeten, om Hem te dienen. Niet alleen de preek, ook het ontvangen van de zegen, het zingen, het bidden en het geven van de gaven zijn onderdelen van de kerkdienst. Jonge

kinderen horen bij de gemeente en kunnen bij deze dingen evenzeer betrokken zijn als volwassenen.

Betrekken

Ouders hebben de belangrijke taak om hun kinderen bij de kerkdienst te betrekken. Hoe kunnen zij dat doen?

1. Bereid voor op de preek en de kerkdienst

Wanneer er van tevoren al iets over het onderwerp van de preek bekend is, kunnen ouders dit met de kinderen doorspreken, zodat ze geholpen worden om meer gericht te luisteren. Bijvoorbeeld wanneer de dominee vervolgstof preekt, bij de behandeling van de Heidelbergse Catechismus of op bijzondere (feest)dagen.

2. Stimuleer hen van binnenuit mee te doen

Niemand zit vrijblijvend in de kerk. Eerbied en een actieve houding zijn dan ook gepast. Laat de kinderen dat al jong voelen en geef hen door: „In de kerk spreekt God tot jou en Hij heeft een Boodschap.”

De betrokkenheid van kinderen kan verder als volgt bevorderd worden:

- Geef een eigen Bijbel. Laat het kind psalmverzen, bijbelgedeelten, de catechismus en te lezen formulieren opzoeken, meezingen en meelesen. Help zonodig. Laat zien over welke tekst de preek gaat en laat het kind dit meelesen. Stimuleer om punten of andere hoofdgedachten uit de preek op te schrijven.

- Leer het kind luisteren en praat erover wat een goede luisterhouding is. Wijs een kind dat steeds rondkijkt of met andere dingen bezig is af en toe de dominee/ouderling aan: daar moet je heenkijken. Geef een teken als een bekend voorbeeld, een bekende naam of geschiedenis wordt genoemd.

3. Praat over de preek na

Praat thuis met de kinderen over de kerkdienst en de preek. Zaken die voor hen niet duidelijk waren, kunnen dan worden uitgelegd. Dat napraten is niet altijd eenvoudig, maar wel heel belangrijk; ook als middel om kinderen bij de kerkdienst te betrekken. Wanneer kinderen weten dat er thuis teruggevraagd wordt, is dat een stimulans om extra goed op te letten. Ook op andere manieren kan de kerkdienst thuis verwerkt worden. Bijvoorbeeld door de tekst uit te schrijven, de preek samen te vatten of een tekening of kleurplaat erover te maken. Ook dit bevordert de betrokkenheid van kinderen.

4. Stimuleer kerkelijke activiteiten

Gemeente-zijn is meer dan op zondag met elkaar naar de kerk gaan. Het is belangrijk dat dit in het gezin merkbaar is. Dat kan door mee te leven met gemeenteleden en door betrokken te zijn op kerkelijke activiteiten. Stimuleer de kinderen om deel te nemen aan het kerkelijk jeugdwerk. Wees betrokken bij de catechese. Help bij het leren of maken van de vragen of overhoor. Wees aanwezig op gemeente-avonden. Uit onderzoek blijkt dat een band met de kerk menselijkerwijs gesproken bescherming biedt voor kerkverlating. Ook daarom is het belangrijk dat ouders de betrokkenheid van hun kinderen bij de kerkelijke gemeente bevorderen.

5. Geef het goede voorbeeld

Bij het met elkaar naar de kerk gaan en het betrokken zijn op kerkelijke activiteiten, is niet alleen belangrijk wat ouders zeggen. Hoe is hun hele houding? Hoe gaan ze zelf naar de kerk en waarom? Welke plaats heeft de kerkdienst in het gebed? Hoe praten ze over de preek? Merken de kinderen dat de preek de rest van de zondag en de rest van de week doorwerkt? Of is het in het gezin zoals een dominee eens zei: ‘We gaan wel naar de kerk, maar we nemen het geloof niet mee naar huis.’

Advies van een puritein

Als ze tot hun verstand zijn gekomen, moeten ouders hun kinderen onderwijzen. U moet uw kinderen in het bijzonder de volgende zes dingen leren:

1. U moet u er voor inspannen uw kinderen bekend te maken met de gruwelijkheid van de zonde en de dierbaarheid van Christus.
2. Onderwijs uzelf en uw kinderen in de 'voorzeide leer'.
3. Probeer uw kinderen te overtuigen van de voortreffelijkheid van het leven in de dienst van de Heere in gehoorzaamheid aan God.
4. Spreek tegen uw kinderen goed van het huis en de Kerk van God.
5. Leer hun Gods instellingen op waarde te schatten. Zorg ervoor dat ze goede gedachten hebben over Gods dienaren. Leer hun bidden. Leer hun de dag des Heeren te waarderen als de diamand in de ring van de tijd.
6. Maak hen ervan bewust dat de tijd kort en kostbaar is, dat er een eeuwigheid van heerlijkheid en ellende aanstaande is, en dat dood en oordeel, hemel en *hel ook voor jonge kinderen dichtbij kunnen zijn.

Bron: Edward Lawrence in *Verloren zonen, verwachtende ouders*

Boekentip

Er zijn diverse boekjes verschenen die ouders kunnen helpen om hun kinderen voor te bereiden op een kerkdienst of hun meer te leren over wat er in de kerk gebeurt:

-Voor peuters en kleuters: *Pieter mag mee naar de kerk* (uitg. De Banier, ISBN 9789033633089).

-Voor kinderen van 4-7 jaar: *Het huis van God* (serie 'Kind en kerk' uitg. Groen, ISBN 9789050304672).

-Voor kinderen van 7-10 jaar: *Pap, wat is een ambt?* (serie 'Kind en kerk' uitg. Groen ISBN 9789050306423).

-Voor kinderen van 4-12 jaar: *Komt tot Mij* (serie 'Komt kinderen!' uitg. De Banier ISBN 9789033607134).

De catechismuspraak met kinderen voorbereiden kan met behulp van de volgende boeken:

- Voor kinderen vanaf 4 jaar: *Lerenderwijs – leer en leesboek* (uitg. De Banier, deel 1 – zondag 1 t/m 31: ISBN 9789033604195 en deel 2 – zondag 32 t/m 52: ISBN 9789033609909).

- Voor kinderen vanaf 6 jaar kan naast het leer- en leesboek ook het *Lerenderwijs – werkboek* gebruikt worden (uitg. De Banier, deel 1 – zondag 1 t/m 31: ISBN 9789033605222 en deel 2 – zondag 32 t/m 52: ISBN 9789033609916).

- Voor kinderen vanaf 6 jaar: *Leid mij in Uw waarheid* (uitg. Den Hertog, ISBN 9789033113956).

- Voor kinderen vanaf 12 jaar: *In het rechte spoor* (uitg. Den Hertog, ISBN 9789033125416).